

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โดยเหตุที่การกำหนดภาวะภาษีตามประมวลรัษฎากรให้ความสำคัญกับหลัก Form over substance คือ รูปแบบทางกฎหมายของสัญญาสำคัญกว่าสาระความเป็นจริง ส่งผลให้เงินได้ที่มีลักษณะเดียวกันถูกจัดเก็บภาษีแตกต่างกัน ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้เสียภาษี และยังไปกว่านั้นทำให้ภาระภาษีไม่กระจายไปยังผู้เสียภาษีอย่างเสมอภาคตามหลักความสามารถอันขัดกับหลักการภาษีอากรที่ดี ทั้งยังเป็นเหตุให้เกิดช่องว่างของกฎหมายที่ทำให้ผู้เสียภาษีสามารถระทำการหลีกเลี่ยงภาษีได้ และนอกจากนั้น การกำหนดนิยามเพื่อการจัดเก็บภาษีเงินได้ประเภทดอกเบียโดยใช้รูปแบบสัญญาทางกฎหมายมีความไม่ชัดเจน ก่อให้เกิดปัญหาในการตีความว่าเงินได้ที่เกิดขึ้นเป็นเงินได้ประเภทใดและควรรับรู้รายได้จากเงินได้นั้นเมื่อใด อันเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในการจัดเก็บภาษีตามประมวลรัษฎากรและการยกเว้นภาษีตามอนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ผลของความไม่แน่นอนในการจัดเก็บภาษีที่เกิดจากการตีความดังกล่าวยังทำให้ภาระภาษีเป็นอัตรวิสัย (ขึ้นอยู่กับ การตีความของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บ) ซึ่งขัดกับหลักการภาษีอากรที่ดี รวมทั้งแนวความคิดในการกำหนดภาวะภาษีที่ควรเป็นไปตามหลักภาวะวิสัย และอาจยังผลให้ผู้เสียภาษีไม่สามารถคำนวณต้นทุนในการดำเนินการของตนได้อย่างแท้จริง ทำให้ต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มจากการนำส่งภาษีอากรไม่ครบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ อันเป็นการกระทบกระเทือนความมั่นใจในการลงทุนของนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ การสร้างงาน และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ตลอดจนรายได้จากภาษีอากรที่รัฐควรจัดเก็บ เพื่อนำไปพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

จากที่มาของสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนมีความประสงค์ที่จะศึกษาบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดเก็บภาษีเงินได้ประเภทดอกเบียตามประมวลรัษฎากร และอนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่ประเทศไทยทำความตกลงกับประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้เขียนจะศึกษาเงินได้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อขายผ่อนชำระ และสัญญาลิสซิ่ง เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างทางด้านภาวะภาษีของเงินได้ตามสัญญาเช่าซื้อ

สัญญาซื้อขายผ่อนชำระ และสัญญาลิสซิ่ง กับเงินได้ประเภทดอกเบี๋ย ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหา
ภาษีอากรที่เกิดขึ้นจากบทบัญญัติของประมวลรัษฎากรดังกล่าว

สมมติฐานในการวิจัย

ประมวลรัษฎากรจัดเก็บภาษีและรับรู้รายได้ในเงินได้ค่าเช่าซื้อ ค่าลิสซิ่ง เงินผ่อน
ชำระ และเงินได้ประเภทดอกเบี๋ยในรูปแบบที่แตกต่างและไม่สอดคล้องกัน

ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย

ผู้เขียนจะทำการศึกษบทบัญญัติของประมวลรัษฎากรไทย มาตรฐานการบัญชีที่
ออกโดยสมาคมนักบัญชี กฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้ประเภทดอกเบี๋ยของประเทศ
สหรัฐอเมริกา อนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่ประเทศไทยทำความตกลงกับประเทศ
ต่าง ๆ อนุสัญญาภาษีซ้อนฉบับต้นร่างขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
(OECD) และอนุสัญญาภาษีซ้อนฉบับต้นร่างขององค์การสหประชาชาติ (UN) โดยวิธีวิจัยเอกสาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

สามารถวิเคราะห์หลักการจัดเก็บภาษีและการรับรู้รายได้ในเงินได้ประเภท
ดอกเบี๋ย เงินได้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาลิสซิ่ง และสัญญาซื้อขายผ่อนชำระในรูปแบบที่แตกต่าง
กันตามที่ประมวลรัษฎากรและอนุสัญญาภาษีซ้อนกำหนด ซึ่งทำให้ทราบถึงปัญหาการจัดเก็บภาษี
ที่ไม่สอดคล้องกันของเงินได้ประเภทดอกเบี๋ยกับเงินได้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาลิสซิ่ง และ
สัญญาซื้อขายผ่อนชำระ ตลอดจนอุปสรรคในการตีความเพื่อจัดเก็บภาษีเงินได้ประเภทดอกเบี๋ย
ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ นอกจากนี้ การศึกษาวิเคราะห์แนวทางของกฎหมายต่าง
ประเทศ และอนุสัญญาภาษีซ้อนฉบับต้นร่างขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการ
พัฒนา (OECD) และขององค์การสหประชาชาติ (UN) จะสามารถนำมาพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญห
ที่เกิดขึ้นในการจัดเก็บภาษี ตลอดจนแนวทางในการนำเสนอบทบัญญัติที่เหมาะสมถูกต้องตาม
เจตนารมณ์แห่งกฎหมายและสอดคล้องกับหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีในการจัดเก็บภาษีเงินได้
ประเภทดอกเบี๋ยและเงินได้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาลิสซิ่ง และสัญญาซื้อขายผ่อนชำระ